

Cwrs Mynediad: Uned 26

Nod: Disgrifio golwg rhywun a disgrifio eich cartref
Describing how someone looks and describing your home

1. Sut un yw e / hi?

Mae e'n foel / dew / dal / fyr
Mae gwallt golau gyda fe
tywyll gyda hi
cyrliog gyda fi
hir gyda fe
byr gyda hi

Mae llygaid glas gyda fe
brown gyda hi
Mae trwyn hir gyda fe
smwt gyda hi
Mae mwstash gyda fe
sbectol gyda hi
barf gyda fe

Oes gwallt golau gyda fe?
llygaid glas gyda hi?
het gyda fe?
clustdylsau gyda hi?

Beth yw lliw ei wallt e?
lliw ei gwallt hi?
lliw ei lygaid e?
lliw ei llygaid hi?
Ydy e'n foel?
dew?

What is he/she like?

*He's bald / fat / tall / short
He's got fair hair
She's got dark hair
I've got curly hair
He's got long hair
She's got short hair*

*He's got blue eyes
She's got brown eyes
He's got a long nose
She's got a stubby nose
He's got a moustache
She's got/wears glasses
He's got a beard*

*Has he got fair hair?
Has she got blue eyes?
Has he got a hat?
Has she got ear-rings?*

*What colour is his hair?
What colour is her hair?
What colour are his eyes?
What colour are her eyes?
Is he bald?
Is he fat?*

Gyda phartner

Gofynnwch gwestiynau i'ch partner i gael gweld pa berson mae e/hi'n edrych arno, e.e.

Ask your partner questions to find out which person he or she is looking at, e.g.

'Dyn neu fenyw yw'r person?'

'Dyn yw e.'

'Oes gwallt cyrliog gyda fe?'

'Nac oes, does dim gwallt cyrliog gyda fe.'

'Ydy e'n foel?'

'Ydy.'

'Dewi yw e?'

'Nage, dim Dewi yw e.'

'Oes ... gyda fe?'

etc.

Aled

Mair

Dewi

Eirwen

Menna

Elfed

John

Gwilym

Catrin

Alun

Sara

Dafydd

Llinos

Tecwyn

Eldra

Gwen

Gyda phartner

Disgrifiwch aelod o'r teulu neu o'r dosbarth i'ch partner. Rhaid i'ch partner ofyn cwestiynau, tynnu llun y person, a labelu'r llun - e.e. gwallt golau; trwyn smwt.

Describe a member of your family or the class to your partner. Your partner must ask questions, draw the person and label the picture - e.g. gwallt golau, trwyn smwt.

e.e. Beth yw lliw ei wallt e / ei gwallt hi?
Oes trwyn hir gyda fe?
Ydy e'n olygus?

2. Sawl ystafell wely sy gyda chi?
Sawl ystafell ymolchi sy gyda chi?
Oes gardd fawr gyda chi?
Oes garej gyda chi?

Mae lolfa fawr gyda ni
Mae ystafell fwyta fach gyda ni
Mae cegin hyfryd gyda ni

*How many bedrooms have you got?
How many bathrooms have you got?
Have you got a big garden?
Have you got a garage?*

*We've got a big lounge
We have a small dining room
We've got a lovely kitchen*

Holiadur Pedwar Person

Holwch bedwar person am eu cartref. Does dim rhaid i'r atebion fod yn wir!

Ask four people about their homes. The answers don't have to be true!

Enw	1	2	3	4
Sawl ystafell wely?				
Sawl ystafell ymolchi?				
Lolfa fawr?				
Ystafell fwyta?				
Gardd?				
Garej?				
Pwll nofio?				

Darllenwch y ddeialog hon gyda'r tiwtor ac yna gyda'ch partner:

- Alun: Ble wyt ti'n byw?
 Beti: Yn Llanbed. Beth amdanat ti?
 Alun: Dw i'n byw ar fferm ar bwys Felin-fach. Wyt ti'n byw ar fferm?
 Beti: Nac ydw, dw i'n byw mewn tŷ. Mae tair ystafell wely, un ystafell ymolchi, lolfa a chegin fawr gyda ni.
 Alun: Mae dwy ystafell wely a dwy ystafell ymolchi *en suite* gyda ni. Oes garej gyda chi?
 Beti: Nac oes, ond mae lle parcio ar bwys y tŷ ac mae gardd fawr neis gyda ni. Beth amdanat ti?
 Alun: Mae garej gyda ni a dyw'r ardd ddim yn rhy fawr, diolch byth. Dw i ddim yn hoffi gweithio yn yr ardd!

Llenwch y grid gyda'r wybodaeth am Alun a Beti:

Fill the grid with information about Alun and Beti:

Enw:	Byw?	Sawl ystafell wely?	Sawl ystafell ymolchi?	Garej?	Gardd?
Alun					
Beti					

Mae 2 ystafell arall wedi'u henwi yn y ddeialog. Beth ydyn nhw?

Two other rooms are named in the dialogue. What are they?

1. _____
2. _____

Deialog

Yn y parti

- A:** Pwy yw hwnna draw fan 'na? Mae gwallt golau a sbectol gyda fe.
B: O, Bryn James yw hwnna. Gŵr Sandra yw e.
A: O, ie, dw i'n gwybod – ffermwr yw e. Wyt ti'n nabod honna ar bwys y bar 'te? Mae gwallt hir tywyll gyda hi.
B: Siriol Hughes yw honna. Mae hi'n gweithio fel cyfreithwraig yn y dre.
A: A pwy yw'r dyn byr 'na ar bwys y drws? Mae trwyn hir gyda fe - on'd yw e'n salw?
B: O... Eifion fy nghefnider i yw hwnna.

Geirfa

barf (b)	- beard
byr	- short
cegin(au) (b)	- kitchen(s)
clustdlws	
(clustdlysau)	- ear-ring(s)
cyfreithwraig (b)	- female solicitor
cyrliog	- curly
golau	- fair (hair)
gwallt	- hair
het(iau) (b)	- hat(s)
hir	- long
honna (b)	- that one (feminine person / thing)
hwnna	- that one (masculine person / thing)
lolfaf (b)	- lounge
lle parcio	- parking space
llygad (llygaid)	- eye(s)
moel	- bald
mwstach	- moustache
spectol (b)	- glasses
smwt	- snub (nose)
trwyn(au)	- nose(s)
tywyll	- dark
ystafell fwyta (b)	- dining room
ystafell fyw (b)	- living room
ystafell wely (b)	- bedroom
ystafell ymolchi (b)	- bathroom

Gramadeg

How many?

Yn Uned 9, roedd:

Faint o blant sy gyda ti?

How many children have you got?

Yma, mae ffordd arall (another way):

Sawl ystafell wely sy gyda chi?

How many bedrooms have you got?

Felly, mae dau ddewis (two options):

Faint + o + **plural noun**

- Faint o ystafelloedd sy gyda chi?

Sawl + **singular noun**

- Sawl ystafell sy gyda chi?

Ystafell

Mae **ystafell** yn fenywaidd (feminine), felly cofiwch y **treigladd meddal**:

ystafell_wely	-	bedroom
ystafell_fwyta	-	dining room
ystafell_fyw	-	living room

Cwrs Mynediad: Uned 27

Nod: Dweud beth dych chi'n gallu wneud a pha mor aml dych chi'n gwneud rhywbeth
Saying what you are able to do and how often you do something

1. Beth dych chi'n gallu wneud?

Wyt ti'n gallu canu?

Dych chi'n gallu canu?

Ydw, dw i'n gallu canu

canu'n dda iawn

canu'n eitha da

Nac ydw, dw i ddim yn gallu canu

Ydy e'n gallu helpu?

Ydy, mae e'n gallu helpu

Nac ydy, dyw e ddim yn gallu helpu

What can you do?

Can you sing? /

Are you able to sing?

Yes, I can sing

Yes, I can sing very well

Yes, I can sing quite well

No, I can't sing

Can he help?

Yes, he can help

No, he can't help

Gyda phartner

'Wyt ti'n gallu _____?'

'Ydw, dw i'n gallu _____ yn dda iawn / yn eitha da.'

'Nac ydw, dw i ddim yn gallu _____'

coginio

gyrru

chwarae golff

canu'r piano

peintio

siarad Sbaeneg

sgio

nofio

Mewn grwpiau o dri

Trafodwch beth mae pobl dych chi'n nabod
yn gallu wneud neu ddim yn gallu wneud.

Discuss what people you know can or can't do.

- e.e. Mae fy mrawd i'n gallu gyrru motor beic.
Dyw fy ffrind i ddim yn gallu nofio.
Mae fy mhlant i'n gallu chwarae tenis.

Dyma rai syniadau:

defnyddio cyfrifiadur, siarad iaith arall,
canu offeryn cerdd, dawnsio'r salsa, chwaraeon.

2. Pa mor aml dych chi'n nofio?

byth

Dw i byth yn nofio

Dyw e byth yn nofio

bob dydd

bob wythnos

ambell waith/ weithiau

yn aml

unwaith y mis

dwywaith yr wythnos

unwaith y flwyddyn

Dw i'n nofio bob dydd

Dw i'n nofio'n aml

Dw i ddim yn canu'r piano'n aml

Dyw hi ddim yn nofio bob dydd

How often do you swim?

never

I never swim

He never swims

every day

every week

sometimes

often

once a month

twice a week

once a year

I swim every day

I often swim

I don't play the piano often

She doesn't swim every day

Deialog

A: Wyt ti'n hoffi nofio?

B: Ydw, ond dw i ddim yn gallu nofio'n dda iawn.

A: Pa mor aml wyt ti'n mynd i nofio?

B: Bob wythnos.

A: Wyt ti'n mynd i'r sinema weithiau?

B: Nac ydw. Byth. Wyt ti, 'te?

A: Nac ydw, dw i ddim yn gallu diodde ffilmiau.

Geirfa

ambell waith	- sometimes
bob dydd	- every day
byth	- never
dwywaith y mis	- twice a month
ddim yn gallu diodde	- can't stand
eitha da	- quite well
pa mor aml...?	- how often ...?
unwaith	- once
weithiau	- sometimes
yn aml	- often

Ychwanegwch eirfa
sy'n berthnasol i chi:

Add vocabulary that's
relevant to you:

Gramadeg

Gallu

Mae gallu yn golygu (*means*) - can / to be able to.

Dyma'r patrwm i'r rhai sy'n dwlu ar batrymau!

Here's the pattern for you pattern freaks!

Dw i'n gallu nofio	Dw i ddim yn gallu nofio	Ydw i'n gallu nofio?
Rwy't ti'n gallu nofio	Dwy't ti ddim yn gallu nofio	Wyt ti'n gallu nofio?
Mae e / hi'n gallu nofio	Dyw e / hi ddim yn gallu nofio	Ydy e / hi'n gallu nofio?
Dyn ni'n gallu nofio	Dyn ni ddim yn gallu nofio	Dyn ni'n gallu nofio?
Dych chi'n gallu nofio	Dych chi ddim yn gallu nofio	Dych chi'n gallu nofio?
Maen nhw'n gallu nofio	Dyn nhw ddim yn gallu nofio	Dyn nhw'n gallu nofio?

Byth

Dych chi'n defnyddio'r **negyddol** (*negative forms*) gyda **byth**:

Dyw e byth yn golchi'r llestri	He never washes the dishes
Dwy't ti byth yn gyrru'r car	You never drive the car

Canu

Yn Gymraeg, dyn ni'n **canu** (*sing*) a dyn ni'n **canu offeryn** (*lit. sing an instrument*)
e.e. **canu'r** piano; **canu'r** gitâr, **canu'r** trwmpeid

Ond, mae pobl yn aml yn dweud **chwarae'r** piano, **chwarae'r** gitâr.

Cwrs Mynediad: Uned 28

Nod: Trafod lleydd *Discussing places*

1. Wyt ti wedi bod yn Awstralia?
Wyt ti wedi bod yn America erioed?

*Have you been to Australia?
Have you ever been to America?*

YDW / NAC YDW

Dw i wedi bod 'na unwaith
Dw i wedi bod 'na ddwywaith
Dw i wedi bod 'na sawl gwaith
Dw i ddim wedi bod 'na erioed

*I've been there once
I've been there twice
I've been there several times
I've never been there*

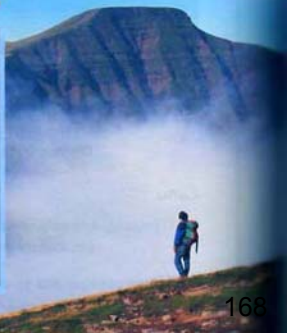
Holiadur

Meddylwch am ddau le diddorol yng Nghymru dych chi wedi bod
ynddyn nhw. Gofynnwch i 5 o bobl eraill ydyn nhw wedi bod yno erioed.

*Think of two interesting places in Wales you've been to.
Ask 5 other people if they've ever been there.*

Enw	Lle 1: _____	Lle 2: _____
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

2. Mae John wedi bod yn yr Almaen
Mae e wedi bod 'na o'r blaen

Mae Margaret wedi bod yn yr Eidal
Mae hi wedi bod 'na sawl gwaith

Ble mae e wedi bod?
Ble mae hi wedi bod?

Ydy John wedi bod yn Llundain?
Ydy Margaret wedi bod yn Sbaen?

*John's been to Germany
He's been there before*

*Margaret has been to Italy
She's been there several times*

Where has he been?
Where has she been?

Has John been to London?
Has Margaret been to Spain?

Gyda phartner

Ticiwch 3 o'r llefydd ar y map.

Partner A: Dyma'r llefydd mae John wedi bod ynddyn nhw.

Partner B: Dyma'r llefydd mae Margaret wedi bod ynddyn nhw.

Gofynnwch gwestiynau yn eich tro i gael hyd i'r tri lle mae eich partner wedi ticio.

Y cyntaf i gael y tri sy'n ennill.

Tick 3 of the places on the map.

*Partner A: These are the places
where John has been.*

*Partner B: These are the places
Margaret has been to.*

*Ask questions in turn to find the
three places your partner has ticked.
The first to find all three wins.*

Cofiwch - dim "n" gyda 'wedi':

Dw i wedi bod...

Remember - no "n" with 'wedi':

Dw i wedi bod...

3. Roedd e'n ddiddorol
Roedd e'n bert
Roedd e'n ofnadwy
Roedd e'n rhy fawr

Sut le oedd Caeredin?

*It was interesting
It was pretty
It was terrible
It was too big*

What sort of place was Edinburgh?

Dyfalw - Wyt ti wedi bod yn...?

Guessing - Have you been to...?

Ar ddarn o bapur, ysgrifennwch enw un lle diddorol dych chi wedi bod ynddo.
Bydd eich tiwtor yn rhoi'r papurau mewn bocs a bydd rhaid i chi ddewis un o'r llefydd.
Ceisiwch ddyfalw pwy yn y dosbarth sy wedi bod yn y lle ar y papur.

On a scrap of paper, write the name of one interesting place you've been to.

Your tutor will put the papers in a box and you will have to choose one of the places.

Try to guess who in the class has been to the place written on the paper.

Y cwestiwn pwysig - *The key question:*

Wyt ti wedi bod yn....?

Bydd y tiwtor yn ysgrifennu'r
llefydd ar y bwrdd wrth fynd
ymlaen. Ar ôl gorffen, siaradwch
â'ch partner am bob lle.

*Your tutor will write the places
on the board as you go along.*

*After finishing, talk to your
partner about each place.*

4. Ro'n i'n dost
Ro'n i wedi blino
Ro'n i wedi meddwi
Ro'n i'n rhy hwyr
Ro'n i'n rhy brysus
Ro'n i'n iawn

Roedd e'n rhy oer
Roedd e'n rhy bell i gerdded
Roedd e'n rhy ddud

Roedd y gwesty'n neis iawn
Roedd y bwyd yn fendigedig

*I was ill
I was tired
I was drunk
I was too late
I was too busy
I was OK/alright

It was too cold
It was too far to walk
It was too expensive

The hotel was very nice
The food was excellent*

Cerdyn Post

Darllenwch y cerdyn post hwn yn uchel i'ch partner. Yna newidiwch y geiriau sy mewn llythrennau tywyll a'i ddarllen eto. Dysgwch y cerdyn ar eich cof!

Read this post-card aloud to your partner. Then change the words which are in bold type and read again. Learn your post-card by heart!

Rhoi Rhesymau

Giving reasons

Gyda'ch partner, meddyliwch am reswm pam aethoch chi i'r llefydd hyn neu pam nad aethoch chi. Dechreuwch â 'Ro'n i...' neu 'Roedd e...'

With your partner, think of a reason why you did or didn't go to these places. Start with 'Ro'n i...' or 'Roedd e...'

e.e. Aethoch chi i Barbados?

Naddo. Roedd e'n rhy ddrud.

Did you go to Barbados?

No. It was too expensive.

1. Aethoch chi i Alaska?

5. Aethoch chi i Lundain?

2. Aethoch chi i Hong Kong?

6. Aethoch chi adre yn y car?

3. Aethoch chi i'r Ristorante Italiano?

7. Aethoch chi i'r gwely?

4. Aethoch chi i Land's End?

8. Aethoch chi i'r dosbarth Cymraeg?

Deialog

A: Wyt ti wedi bod yn **Llangrannog** o'r blaen?

B: Nac ydw. Beth amdanat ti?

A: Dw i wedi bod 'ma **sawl** gwaith.

B: Mae'r plant wedi bod yma. Daethon nhw 'ma gyda'r ysgol.

A: Des i 'ma flynyddoedd yn ôl.

B: Sut le yw **Llangrannog**? Ydy'r lle wedi newid?

A: Nac ydy, dim llawer. Mae e'n **brysur** yn yr haf ac yn **dawel** yn y gaeaf.

B: Wel, mae e'n **fendigedig** yn y tywydd 'ma.

Geirfa

o'r blaen	- before / previously
sawl gwaith	- several times
blynyddoedd	- years
newid	- to change
tawel	- quiet
bendigedig	- excellent

Ychwanegwch eirfa
sy'n berthnasol i chi:

Add vocabulary that's
relevant to you:

Gramadeg

wedi Cofiwch fod y gair **wedi** yn cael ei ddefnyddio yn lle **yn** neu **'n** i gysylltu rhannau'r frawddeg â'i gilydd.

*Remember that the word **wedi** is used instead of **yn** or **'n** to connect the parts of the sentence.*

Mae John wedi bod yma o'r blaen. [No **yn** after John]

Dw i wedi blino. [No **'n** after Dw i]

rhy Mae Treigladd Meddal ar ôl **rhy**:

*There is a Treigladd Meddal after **rhy** (too):*

Mae e'n rhy bell. [from pell]

Mae e'n rhy ddrudd. [from drud]

Sut Ystyr **Sut** fel arfer yw 'How?' O flaen enw, mae'n gallu golygu 'What sort of...?' Os felly, mae Treigladd Meddal yn dilyn:

Sut usually means 'How?' In front of a noun, it can mean

'What sort of...?' If so, a Treigladd Meddal follows:

Sut le yw Caergybi? What sort of place is Holyhead?

Sut berson yw John? What sort of person is John?

Wedi a'r gorffennol *Wedi and the past tense*

Cofiwch y gwahaniaeth rhwng brawddegau **wedi** a'r gorffennol:

*Remember the difference between **wedi** sentences and the past:*

Mae'r plant wedi dod i'r ysgol The children have come to school

Daeth y plant i'r ysgol The children came to school

Wedi sentences usually mean that someone **has** done something or **has** been somewhere or that people **have** been somewhere or **have** done something.

Cwrs Mynediad: Uned 29

Nod: Trafod Cynlluniau *Discussing plans*

1. Fyddwch chi gartre yfory?
Fyddwch chi yn y gwaith yfory?
Fyddi di'n rhydd wythnos nesa?
Fyddi di ar gael dydd Mercher?
- Bydda / Na fydda
- Bydda i'n gweithio
Bydda i'n hwyr heno
Fyddi i ddim yn gweithio bore yfory
Fyddi i ddim gartre dydd lau

Will you be home tomorrow?
Will you be in work tomorrow?
Will you be free next week?
Will you be available on Wednesday?

Yes / No

I'll be working
I'll be late tonight
I won't be working tomorrow morning
I won't be home on Thursday

Cwestiwn i bawb

Cofnodwch eich atebion yma - *Note your answers here!*

Enw	Ateb

when

2. Pryd bydd e nôl?
Pryd bydd e'n cyrraedd?
Fydd e'n rhydd?
Fydd hi ar gael?

Bydd / Na fydd

Bydd e nôl erbyn chwech
Bydd hi'n gadael bore yfory
Fydd e ddim yn cyrraedd heddiw
Fydd hi ddim ar gael yn y bore

When will he be back?
When will he arrive?
Will he be free?
Will she be available?

Yes / No

He'll be back by six o'clock
She'll be leaving tomorrow morning
He won't arrive today
She won't be available in the morning

Dyddiadur Person Enwog

Dych chi'n gweithio fel ysgrifennydd i berson enwog. Dyma ei ddyddiadur e / ei dyddiadur hi. Ysgrifennwch enw'r person enwog Donald Trump

Dydd Llun	dim byd	Nos Lun	ar y ffôn
Dydd Mawrth	dim byd	Nos Fawrth	yn cyflwynu ei ardd
Dydd Mercher	dim byd	Nos Fercher	mynd ar y teledu
Dydd Iau	golchi ei wallt	Nos Iau	yn ymarfer sgaraf
Dydd Gwener	chwareu golff	Nos Wener	ysgrifennu llyfr anesgymd

Llenwch ddyddiadur y person enwog. Bydd e/hi'n gweithio ambeil waith, yn ymlacio ambeil waith ac weithiau, fydd e/hi ddim yn gwneud dim byd.

Yn gweithio (dewiswch 4)

yn ymarfer cael/actio/pêl-droed/siarad
yn ysgrifennu llyfr am ei fywyd/ei bywyd
yn cyflwynu ei ardd/ei harian
yn mynd ar y teledu
yn siarad â'r cylchgrawn Hello!

(Dim byd (x 3))

Yn ymlacio (dewiswch 3)

yn cael bath hir
yn golchi ei wallt/ei gwallt
mewn cinio pwysig
yn chwarae golff/sboncen
ar y ffôn

Gofynnwch gwestiynau i ysgrifenyddion eraill er mwyn trefnu cyfarfod.

Ask other secretaries questions so that you can arrange a meeting.

'Fydd _____
yn rhydd Nos Wener?'

'Pryd mae _____
yn cyfri ei arian/ei harian?'

'Beth fydd _____
yn wneud dydd Mawrth?'

- 3. Ble byddwch chi'n mynd ar wyliau?**
Sut byddwch chi'n mynd?
Beth fyddan nhw'n wneud?
Pryd byddan nhw'n dod nôl?

Where will you go on holiday?

How will you go?

What will they do?

When will they be coming back?

Byddwn ni'n mynd i'r Eidal

We'll be going to Italy

Byddwn ni'n mynd mewn awyren

We'll be going by plane

Byddan nhw'n ymweld â Rhufain

They'll visit Rome

Byddan nhw'n dod nôl dydd Sul nesa

They'll be coming back next Sunday

Gyda phartner

Trefnwch wyliau gyda'ch partner. Dewiswch:

- i) **Ble byddwch chi'n mynd.**

_____

- ii) **Pryd byddwch chi'n mynd a phryd byddwch chi'n dod nôl.**

_____

- iii) **Sut byddwch chi'n mynd.**

_____

- iv) **Beth fyddwch chi'n wneud ar eich gwyliau.**

_____

Gofynnwch gwestiynau i bâr arall.
Ysgrifennwch fanylion eu gwyliau nhw:

Write the details of their holidays:

Ble? _____

Pryd? _____

Sut? _____

Beth? _____

Cofiwch ofyn am ganiatâd (*permission*) cyn mynd!

Deialog

- A:** Fyddi di nôl yn gynnar nos yfory?
B: Na fydda, bydda i'n hwyr.
A: Beth am nos Fawrth?
B: Rhaid i fi weithio'n hwyr nos Fawrth.
A: Wel, beth am nos Iau, 'te?
B: Bydd Dafydd a fi'n mynd i Gaerdydd dydd Iau a ...
A: Byddwch chi nôl yn hwyr. Wel, mae un peth yn amlwg.
B: Beth, nawr 'to?
A: Bydd y ci'n bwyta'n dda yr wythnos yma!

Geirfa

amlwg	- obvious
ar gael	- available
bwyta'n dda	- to eat well
bywyd	- life
campfa (b)	- gym
cyfri	- to count
erbyn saith o'r gloch	- by seven o'clock
pwysig	- important
rhydd	- free

Ychwanegwch eirfa
sy'n berthnasol i chi:

*Add vocabulary that's
relevant to you:*

Gramadeg

Y Dyfodol

The Future

Yn Uned 7, gwelon ni: **Bydd** hi'n braf yfory.

Dyma'r patrwm i gyd:

Here's the whole pattern:

Bydda i'n mynd	Fyddda i ddim yn mynd	Fyddda i'n mynd?	Bydda / Na fydda
Byddi di'n mynd	Fyddi di ddim yn mynd	Fyddi di'n mynd?	
Bydd e/hi'n mynd	Fydd e/hi ddim yn mynd	Fydd e/hi'n mynd?	Bydd / Na fydd
Byddwn ni'n mynd	Fyddwn ni ddim yn mynd	Fyddwn ni'n mynd?	
Byddwch chi'n mynd	Fyddwch chi ddim yn mynd	Fyddwch chi'n mynd?	
Byddan nhw'n mynd	Fyddan nhw ddim yn mynd	Fyddan nhw'n mynd?	

Sylwch mai **di** sydd yn y dyfodol, nid **ti**

*Note that it's **di** in the future, not **ti***

Yes / No

Dyn ni'n cyflwyno **dau** ateb yn y dyfodol yma:

*We are introducing **two** answers in the future tense here:*

Bydda/Na fydda - i ateb cwestiynau 'Fyddi di...?' a 'Fyddwch chi...?'

Bydd/Na fydd - i ateb cwestiynau 'Fydd e/hi...?'

Cwrs Mynediad: Uned 30

Nod: Adolygu ac ymestyn *Revision and extension*

1. Mae gwallt byr golau gyda fe
Mae gwallt hir tywyll gyda hi
Does dim sbectol gyda hi
Oes barf gyda fe?

Dw i'n gallu siarad Cymraeg
Dw i ddim yn gallu nofio'n dda iawn
Mae e'n gallu teipio'n eitha da
Dyw hi ddim yn gallu agor y ffenest
Wyt ti'n gallu cofio?
Dych chi'n gallu helpu?

Dw i wedi bod yn America
Dw i ddim wedi bod yn Sbaen
Wyt ti wedi bod yn Awstralia?
Dych chi wedi bod yn Llangrannog?

*He's got short brown hair
She's got long dark hair
She hasn't got/doesn't wear glasses
Has he got a beard?*

*I can speak Welsh
I can't swim very well
He can type quite well
She can't open the window
Can you remember?
Can you help?*

*I have been to America
I haven't been to Spain
Have you been to Australia?
Have you been to Llangrannog?*

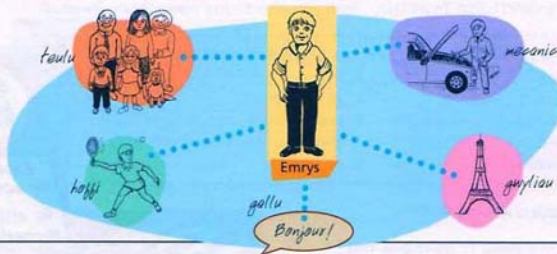

Gyda phartner

Meddylwch am 6 brawddeg am y person yng nghanol y llun gan ddefnyddio'r wybodaeth yn yr arwyddion o'i gwmpas.

Think of 6 sentences about the person in the centre of the picture using the information in the signs around him.

Dyma Emrys. _____

_____

_____

_____

_____

_____

Darllen yn uchel

Annwyl Gyfeillion,

Croeso i chi i gyd i'r cyngerdd heno. Mae'n hyfryd gweld y neuadd yn llawn.

Mae pawb wedi bod yn brysur yn paratoi, a dyn ni i gyd yn edrych ymlaen at noson dda. Dw i'n siŵr bydd pawb yn mwynhau. Croeso mawr i chi bob un.

Gyda phartner

Gofynnwch gwestiynau yn Gymraeg i'ch partner ('yr Arholwr') er mwyn cael gwybodaeth amdano/amdani. (Defnyddiwch 'chi' yn y cwestiynau). Does dim rhaid i chi ysgrifennu'r atebion.

*Ask your partner ('the Examiner') questions in Welsh to find out information about him/her. (Use **chi** in your questions). You don't need to write the answers.*

Defnyddiwch yr allweddeiriau yma yn eich cwestiynau:

Use these keywords in your questions:

e.e. Y PENWYTHNOS DIWETHA - 'Beth wnaethoch chi'r penwythnos diwetha?'

Partner A yn holi Partner B:

1. gwyliau
2. gwesty
3. tywydd
4. gwneud
5. bwyta

Partner B yn holi Partner A:

1. byw
2. yn wreiddiol
3. teulu
4. gwaith
5. neithiwr

Darllen Arwyddion

Ble dych chi'n gweld yr arwyddion yma?

Where do you see these signs?

Rhowch lythyren yr ateb cywir yn y bocs.

Put the letter of the correct answer in the box.

Enghraifft

Example

Adran Sbaeneg

- a mewn tafarn
- b mewn coleg
- c mewn parc
- ch mewn ysbyty

.....

1.

Llwybr cyhoeddus

- a mewn ysbyty
- b mewn sinema
- c ar y draffordd
- ch mewn parc

.....

2.

TALWCH YMA

- a mewn eglwys
- b mewn parc
- c mewn siop
- ch mewn capel

.....

3.

Dynion

- (a) mewn capel
 (b) ar y draffordd
 (c) mewn eglwys
 (ch) mewn tŷ bach

4.

DIM MYNEDIAD

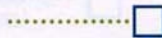
- (a) ar fwyd
 (b) ar lan y môr
 (c) ar ddrws
 (ch) ar y teledu

5.

Dim parcio

- (a) ar ddrws
 (b) ar gyfrifiadur
 (c) ar y stryd
 (ch) ar fwyd

2. Bydd y cyngerdd yn dechrau am 8 o'r gloch
 Bydd i'n mynd am hanner awr wedi saith
 Fydd e ddim yn hwyr heno
 Fyddwch chi'n mynd i'r dre nos yfory?

*The concert will start at 8 o'clock
 I will be going at half past seven
 He won't be late tonight
 Will you be going to town
 tomorrow night?*

Gwranddo

Dych chi'n mynd i glywed 5 hysbysiad. Rhaid i chi roi'r wybodaeth briodol yn y grid ar sail y tâp. Peidiwch ag edrych ar y grid tan i'r tiwtor roi caniatâd (ar ôl y gwrandawriad cyntaf). Yna byddwch yn eu clywed eto un ar y tro gyda 30 eiliad rhwng pob hysbysiad. Yna, byddwch yn clywed y 5 hysbysiad eto. Cewch chi 2 funud ar y diwedd i edrych dros eich atebion.

You are going to hear 5 announcements. You will have to put the appropriate information in the grid based on the tape. Don't look at the grid before the tutor gives permission (after the first hearing). Then, you will hear each one again with 30 seconds between each announcement. Then, you will hear the 5 announcements again. You will have 2 minutes at the end to check your answers.

Grid Gwranddo

Beth	Ble	Nos	Amser	Pris
Cwis				
Ffair Nadolig				
Cyngerdd				
Twmpath Dawns				
Cawl a Chân				

Rhestr gyfair *Check list*

✓ Ticiwch beth dych chi'n gallu wneud. Yn Gymraeg!

Tick what you can do. In Welsh!

- ☐ Dw i'n gallu disgrifio golwg rhywun
I can describe a person's appearance
- ☐ Dw i'n gallu gofyn cwestiynau am olwg rhywun
I can ask questions about a person's appearance
- ☐ Dw i'n gallu disgrifio fy nghartref
I can describe my home
- ☐ Dw i'n gallu gofyn cwestiynau i bobl eraill am eu cartref
I can ask other people questions about their home
- ☐ Dw i'n gallu dweud beth dw i a phobl eraill yn gallu wneud
I can say what I and other people can do
- ☐ Dw i'n gallu holi person arall beth mae e/hi'n gallu wneud
I can ask someone else what he/she can do
- ☐ Dw i'n gallu dweud pa mor aml dw i a phobl eraill yn gwneud rhywbeth
I can say how often I and other people do something
- ☐ Dw i'n gallu holi pa mor aml mae rhywun yn gwneud rhywbeth
I can ask how often someone does something
- ☐ Dw i'n gallu siarad am rywbeth wnes i am gyfnod yn y gorffennol
I can talk about something I did for a period of time in the past
- ☐ Dw i'n gallu gofyn cwestiynau am ddigwyddiadau yn y gorffennol
I can ask questions about events in the past
- ☐ Dw i'n gallu siarad am gynlluniau yn y dyfodol
I can talk about future plans
- ☐ Dw i'n gallu gofyn cwestiynau am gynlluniau pobl eraill yn y dyfodol
I can ask questions about other people's future plans

Patrymau unedau 26-30

How many?

Mae dwy ffordd o ddweud *How many?*

Faint + o + **plural noun**

Sawl + **singular noun**

Faint o ystafelloedd sy gyda chi?

Sawl ystafell sy gyda chi?

Byth

Dych chi'n defnyddio'r **negyddol** (*negative forms*) gyda **byth**:

Dyw e byth yn golchi'r llestri

He never washes the dishes

Dwyt ti byth yn gyrru'r car

You never drive the car

Sut

Ystyr **Sut** fel arfer yw '*How?*' O flaen enw, mae'n gallu golygu '*What sort of...?*'

Os felly, mae Treigladd Meddal yn dilyn:

Sut usually means '*How?*' In front of a noun, it can mean '*What sort of...?*'

If so, a Treigladd Meddal follows:

Sut le yw Caergybi?

What sort of place is Holyhead?

Sut berson yw John?

What sort of person is John?

Wedi a'r gorffennol – Wedi and the past tense

Cofiwch y gwahaniaeth rhwng brawddegau **wedi** a'r gorffennol:

*Remember the difference between **wedi** sentences and the past:*

Mae'r plant wedi dod i'r ysgol

The children have come to school

Daeth y plant i'r ysgol

The children came to school

Wedi sentences usually mean that someone **has** done something or **has** been somewhere or that people **have** been somewhere or **have** done something.

Cofiwch – peidiwch defnyddio **yn** gyda **wedi**. *Remember not to use yn with wedi.*

Y Dyfodol

The Future

Bydda i'n mynd

Fyddda i ddim yn mynd

Fyddda i'n mynd?

Bydda / Na fydda

Byddi di'n mynd

Fydddi di ddim yn mynd

Fydddi di'n mynd?

Bydd / Na fydd

Bydd e/hi'n mynd

Fydd e/hi ddim yn mynd

Fydd e/hi'n mynd?

Bydd / Na fydd

Byddwn ni'n mynd

Fyddwn ni ddim yn mynd

Fyddwn ni'n mynd?

Byddwch chi'n mynd

Fyddwch chi ddim yn mynd

Fyddwch chi'n mynd?

Byddan nhw'n mynd

Fyddan nhw ddim yn mynd

Fyddan nhw'n mynd?

Geirfa Graidd - unedau 26-30

ambell waith	-	<i>sometimes</i>
amlwg	-	<i>obvious</i>
ar gael	-	<i>available</i>
barf (b)	-	<i>beard</i>
bendigedig	-	<i>excellent, wonderful</i>
blynnyddoedd	-	<i>years</i>
bob dydd	-	<i>every day</i>
bwyta'n dda	-	<i>to eat well</i>
byr	-	<i>short</i>
byth	-	<i>never</i>
bywyd	-	<i>life</i>
campfa (b)	-	<i>gym</i>
cegin(au) (b)	-	<i>kitchen(s)</i>
clustdlws		
(clustdlwsau)	-	<i>ear-ring(s)</i>
cyfreithwraig (b)	-	<i>female solicitor</i>
cyfri	-	<i>to count</i>
cyrliog	-	<i>curly</i>
dwywaith y mis	-	<i>twice a month</i>
eitha da	-	<i>quite well</i>
erbyn saith		
o'r gloch	-	<i>by seven o'clock</i>
garej	-	<i>garage</i>
golau	-	<i>fair (hair)</i>
gwallt	-	<i>hair</i>
het(iau) (b)	-	<i>hat(s)</i>
hir	-	<i>long</i>
honna (b)	-	<i>that one (feminine person/thing)</i>
hwnna	-	<i>that one (masculine person/thing)</i>
lolfaf (b)	-	<i>lounge</i>

lle parcio	-	<i>parking space</i>
llygad (llygaidd)	-	<i>eye(s)</i>
moel	-	<i>bald</i>
mwstach	-	<i>moustache</i>
newid	-	<i>to change</i>
o'r blaen	-	<i>before/previously</i>
pa mor aml...?	-	<i>how often ...?</i>
pwysig	-	<i>important</i>
rhydd	-	<i>free</i>
sawl gwaith	-	<i>several times</i>
sbectol (b)	-	<i>glasses</i>
smwt	-	<i>snub (nose)</i>
tawel	-	<i>quiet</i>
trwyn(au)	-	<i>nose(s)</i>
tywyll	-	<i>dark</i>
unwaith	-	<i>once</i>
weithiau	-	<i>sometimes</i>
yn aml	-	<i>often</i>
ystafell fwyta (b)	-	<i>dining room</i>
ystafell fyw (b)	-	<i>living room</i>
ystafell wely (b)	-	<i>bedroom</i>
ystafell		
ymolchi (b)	-	<i>bathroom</i>